

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

*Навчально-науковий інститут державного управління
Кафедра державного управління і місцевого самоврядування*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ, РЕВІТАЛІЗАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ І ГРОМАД В УКРАЇНІ

*Матеріали науково-практичної конференції
за міжнародною участю
4 травня 2023 р.*

Дніпро
НТУ «Дніпровська політехніка»
2023

УДК 352.07(477):005.591.6

*Рекомендовано до друку Вченою радою НТУ «Дніпровська політехніка»
(протокол № 6 від 31.05.2023 р.).*

Редакційна колегія:

д.і.н., проф. Бородін Є.І., д.держ.упр., проф. Чикаренко І.А.,
д.держ.упр., проф. Маматова Т.В., к.держ.упр. Багрім О.А. (відп. секретар)

Забезпечення стійкості, ревіталізації та розвитку територій і громад в Україні : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, м. Дніпро, 4 травня 2023 р. / за заг. ред. І. А. Чикаренко; Т.В. Маматової. Дніпро : НТУ «Дніпровська політехніка», 2023. 257 с.

Уміщені матеріали доповідей учасників науково-практичної конференції «Забезпечення стійкості, ревіталізації та розвитку територій і громад в Україні» щодо опрацювання інноваційних управлінських підходів у практиці управління місцевим розвитком в умовах децентралізації, подано результати вивчення та узагальнення релевантного зарубіжного та вітчизняного досвіду і кращих практик.

Розраховано на фахівців публічного управління, працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти всіх рівнів, а також буде корисним для всіх, кого цікавить окреслене коло проблем.

© НТУ «Дніпровська
політехніка», 2023

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

ЧИКАРЕНКО Ірина, МАМАТОВА Тетяна, ЧИКАРЕНКО Олексій	СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД: НОВІ ВИКЛИКИ ТА ВИМОГИ	8
БАШТАННИК Віталій	ОСОБЛИВОСТІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТЕРИТОРІАЛЬНОМУ РІВНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В КОНТЕКСТІ РЕВІТАЛІЗАЦІЇ ТА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	12
БОРОДІН Євгеній	ЗАСТОСУВАННЯ СМАРТ-ПІДХОДІВ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ЯК ЗАВДАННЯ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ	14
ПРОКОПЕНКО Леонід, ГОНЧАРУК Наталія	МОДЕРНІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД У КОНТЕКСТІ ЇЇ АДАПТАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ	19
ХОЖИЛО Ірина	ПУБЛІЧНОУПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ	23

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

БАГРІМ Ольга	ВПЛИВ МОТИВАЦІЙНИХ ФАКТОРІВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	25
БАГРІМ Ольга, РУСНАК Антон	ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	28
БЄЛОВА Алла	СИСТЕМА СУДОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ЗАПОБІЖНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУДОВИХ ТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У БОРОТБІ З ВІДМИВАННЯМ ГРОШЕЙ (ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ) В КОНТЕКСТІ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ	31
БЛИК Володимир, МАРТИНЮК Володимир	МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ: ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ	35
БОБРОВСЬКА Олена	РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ЯК СУКУПНІСТЬ СПОСОБІВ ІНТЕГРОВАНОГО ПРОЦЕСУ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В СТРАТЕГІЯХ І ПЛАНАХ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ	38
БОНДАРЕНКО Дмитро	КОРПОРАТИВНО-КЛАСТЕРНИЙ ПІДХІД ЯК ІНСТРУМЕНТ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	43

БОНДАРЕЦЬ Єлизавета	ЕФЕКТИВНІСТЬ ВЗАЄМОДІЇ РЕГІОНАЛЬНИХ ТА МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ ЗІ СПОРТИВНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ УПРАВЛІННЯ СПОРТОМ В УКРАЇНІ	48
БОРИСЕНКО Юрій, БОРИСЕНКО Владислав	РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПОСАДОВИХ ОСІБ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЗІЛЬЄНТНОСТІ (СТІЙКОСТІ) ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ	50
ВЕЛЬГАН Олександр	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТІСНИХ І ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ ОФІЦЕРА – ЛІДЕРА ОПЕРАТИВНОЇ ЛАНКИ ВІЙСЬКОВОГО УПРАВЛІННЯ	54
ВОЛОСЮК Марина	ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ВИКЛИКІВ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ	56
ГАВРИЛЕНКО Костянтин	ФОРМУВАННЯ ПУБЛІЧНОУПРАВЛІНСЬКОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ І ПРАВОПОРЯДКУ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	59
ГЕРАСИК Дар'я	ПРІОРИТЕТНІ ЦІЛІ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД (В УМОВАХ ВІЙНИ)	62
ГЛАДКОВ Кирило	РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ	64
ГУБЕНКО Валентина, ТОВКАЙЛО Андрій	ОСВІТНІ РЕФОРМИ – ШЛЯХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ. ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ, ВІЙСЬКОВИЙ СТАН – ПЕРЕПОНИ ЧИ ПОСТУП ДО РІШУЧИХ ЗМІН	67
ГУДИМ Матвій, БАГРІМ Ольга	СУЧАСНІ ПІДХОДИ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	72
ДИННИК Ірина	УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ У ПОВОЄННИЙ ЧАС	74
DROBAKHINA Tetiana	CREATIVE ECONOMY: EXPERT COMMUNITIES AS BUSINESS MODEL FOR LOCAL COMMUNITIES' REVITALIZATION AND DEVELOPMENT	76
ЄРЕМИЦЯ Олексій	МАЛІ АРХІТЕКТУРНІ ФОРМИ ЯК ЧИННИК РЕВІТАЛІЗАЦІЇ ВІДКРИТОГО ПУБЛІЧНОГО ПРОСТОРУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	80
КАЗАКОВ Геннадій, ЗАБОЛОТЕНКО Денис	СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ В РОБОТІ ПОСАДОВИХ ОСІБ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ З ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИМИ РЕГІОНАМИ: ПРАКТИКА ВИКОРИСТАННЯ	83
КАНДЗЮБА Сергій, ПЕРЕПЕЧКІН Сергій	МОЖЛИВОСТІ ЗАГАЛЬНОДОСТУПНИХ ХМАРНИХ СЕРВІСІВ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО АРХІВУ	86

КВІТКА Сергій, ФУРГАЛЮ Денис	РОЛЬ ЦИФРОВОГО ГРОМАДЯНСТВА ДЛЯ СТІЙКОСТІ ТА РОЗВИТКУ ГРОМАД В УКРАЇНІ	89
КОЗЮРА Ігор, ЦИМБАЛЮК Артем	НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ СУПРОВІД МІСЦЕВИХ ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНИХ ЦЕНТРІВ	92
КОНДРАТЬЄВА Інна	ТЕРИТОРІАЛЬНА СИСТЕМА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ: АСПЕКТИ СПРОМОЖНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ	95
КОРОНВАРИ Петер, КУЙБІДА Василь, ШПЕКТОРЕНКО Ігор	СТРУКТУРА СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПИТАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	97
КОРСУН Віталій	ВПЛИВ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА РОЗВИТОК ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	102
КОРЧОВИЙ Роман	СПЕЦІАЛЬНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ ТА ГОСПОДАРСЬКИЙ РЕЖИМ РЕВІТАЛІЗАЦІЇ ГІРСЬКИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ	105
КРАВЦОВ Олег, ЛІТАУ Денис	ПЕРСПЕКТИВИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ	109
КРАВЦОВА Тетяна, ЛАЩЕНКО Оксана, КРАВЦОВ Олег, ПАВЛЕНКО Людмила	ВИКОРИСТАННЯ ПРОЄКТНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ РЕВІТАЛІЗАЦІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	112
КРАСЮК Назар	ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ТРАНСПОРТНО- ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	116
ЛЕСЬКІВ Тарас, СОКІЛ Олег	СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ЦИФРОВІ СУСПІЛЬНІ БЛАГА» І ЇХ РОЛЬ У РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	120
МАГІЛЯС Юрій	НЕОКОРПОРАТИВІСТСЬКА КОНЦЕПЦІЯ ВЗАСМОДІЇ ВЛАДИ ТА БІЗНЕСУ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ	123
МАКУРІНА Олександра	СТІЙКІСТЬ НАЦІОНАЛЬНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: АНАЛІЗ УПРАВЛІНСЬКИХ ПІДХОДІВ	126
МАТВЕЄВА Ольга	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ МОДЕЛІ СПІЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ	129
МЕГЕЙ Вікторія	ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	134
МЕДВЕДЄВ Ігор	КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД: ПРОБЛЕМИ, ПОШУКИ, ПЕРСПЕКТИВИ	138
МЕЛЬНИЧЕНКО Олександр, СЕМЄНЕНКО Світлана	ПОЛЕМІКА ЩОДО СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «ЯКІСТЬ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ»	142
МЕРКОТУН Ганна	МОЖЛИВОСТІ ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД І ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ РЕАЛІЗАЦІЇ «ПЛАНУ МАРШАЛЛА»	144
МИРГОРОДСЬКА Марія	КОМФОРТНЕ МІСЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ФАКТОР РЕВІТАЛІЗАЦІЇ ГРОМАД	148

МІТЛИЦЬКА Світлана, МАМАТОВА Тетяна	ВПЛИВ КРЕАТИВНИХ ПІДХОДІВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ГРОМАДСЬКОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ	151
МОІСЕЄВА Любов	ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ МЕДИЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ ГРОМАД	155
ОВДІН Олександр	ДЕМОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ ВІЙНИ	159
ОСТРЕНКО Сергій	СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК МАРКЕРИ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ГРОМАД В УКРАЇНІ	162
ПАНАСЮК Вікторія	ОСОБЛИВОСТІ КЛАСТЕРНОЇ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА	165
ПАТИКА Наталія	ОЦІНКА РИЗИКІВ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ РІВНЯ ЗАЙНЯТОСТІ Й ДОХОДІВ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	168
ПОЛЬСЬКА Людмила	ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ЕКСЕРТНИХ ОЦІНОК ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В ПУБЛІЧНОМУ СЕКТОРІ	171
ПРУДИУС Олексій	РОЗВИТОК УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ: НОВАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО СЛУЖБУ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ	174
САВОСТЕНКО Тетяна	РОЛЬ КЛАСТЕРІВ У ЗБЕРЕЖЕННІ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ ТА ЇЇ РЕГІОНІВ У ВОЄННИЙ ЧАС	177
СВЕТЕНКО Дар'я	ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ НАВЧАННЯМ MOODLE В АПАРАТІ БЕРДЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТА ЇЇ ВИКОНАВЧИХ ОРГАНІВ	181
СЕРГЕЄВ Андрій	ЦІЛЬОВІ ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТОК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ НА РІВНІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ	184
СЕРГЕЄВ Сергій	УСУНЕННЯ РЕТРИКТОРІВ В РЕКРЕАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ ГРОМАД ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	188
СЕРДЮК Ольга, ЖИТЧЕНКО Ірина	ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	193
СОКОЛЬСЬКА Тетяна	СТАЛІЙ РОЗВИТОК ГРОМАД ЧЕРЕЗ СПІВПРАЦЮ З УНІВЕРСИТЕТАМИ	197
СОКОЛОВСЬКИЙ Сергій	КЛАСТЕРНИЙ ПІДХІД В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ МЕДИЧНОЮ РЕАБІЛІТАЦІЄЮ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ, РОЗВИТКУ ТА РЕВІТАЛІЗАЦІЇ ТЕРИТОРІЙ І ГРОМАД В УКРАЇНІ	200
СОРОКІНА Наталія, КУРИЛО Володимир	УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ	203
ТЕССМАН Антон, ТАРАСЕНКО Тетяна	ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МУНІЦИПАЛЬНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ: ПРОБЛЕМА ЕФЕКТИВНОСТІ ТА СПРАВЕДЛИВОСТІ	206
ТОРЧИНЮК Вадим	РОЗВИТОК ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ЗАСАД РЕФОРМУВАННЯ В УКРАЇНІ ЯК НАПРЯМ ПУБЛІЧНОУПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	209

ТРЕТЯК Ян	ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МОЛОДІ: ТЕОРЕТИЧНІ КОНТУРИ ПРОБЛЕМИ	212
ФРОЛОВА Ганна, ЧИКАРЕНКО Ірина	ОСОБЛИВОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВОДОПОСТАЧАЛЬНОЮ ГАЛУЗЗЮ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ: АНТИКРИЗОВИЙ КОНТЕКСТ	215
ЧЕРЕДНИЧЕНКО Анастасія	МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ШЛЯХИ ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	221
ЧЕРНИШ Василь	РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	223
ЧИКАРЕНКО Ірина, ГРУЗІН Роман	МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ: ЗАГАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	226
ЧИКАРЕНКО Ірина, БОБРОННІКОВ Дмитро	ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ: ЗАГАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	229
ЧОРНИЙ Олександр	ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	233
ШЕВЧЕНКО Лілія	КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ПРОЦЕСАХ ПОДОЛАННЯ БІДНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ГРОМАД	237
ШУМЛЯЄВА Ірина	РЕАЛІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ ТА МІСЦЕВОМУ РІВНІ В УКРАЇНІ	241
ЩЕРБАКОВ Олександр	ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ТА ПІСЛЯ ВІЙНИ	245
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ		249

Ольга СЕРДЮК

к. е. н, доцент,

доцент кафедри публічного управління та адміністрування ПДАУ

Ірина ЖИТЧЕНКО

здобувач вищої освіти СВО Бакалавр, ПДАУ

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Соціальна сфера є важливим напрямом розвитку та вдосконалення діяльності територіальних громад, особливо в умовах воєнного стану. Зважаючи на це, агентство стратегічних рішень ShiStrategies за підтримки Світового банку у 2022 році здійснило дослідження надання соціальних послуг у територіальних громадах України до та під час воєнного стану. Таке дослідження соціальної роботи дозволяє отримати інформацію та зробити висновки щодо того, де держава має зосередити свою увагу та на яких напрямках потрібно допомогти територіальним громадам для того, щоб забезпечити населенню високий рівень надання соціальних послуг відносно їх потреб. Як наголошує Міністерство соціальної політики України, даний аналіз може стати базою розроблення планів розвитку громад, визначення джерел фінансування соціальної роботи.

Спираючись на результати аналізу практики надання соціальних послуг у територіальних громадах, Мінсоцполітики спланувало проекти відбудови у соціальній сфері за наступними пріоритетами: добробут сім'ї (тобто зниження рівня бідності за допомогою спонукання до зайнятості, всебічна соціальна підтримка на основі доходів, а не статусів); сім'я для дитини (надання послуг для сімей з дітьми за місцем перебування, формування центрів для забезпечення підтримкою сімей, що виховують дітей-сиріт); достойне життя у похилому віці (гарантія на отримання мінімального пенсійного доходу для всіх людей, вдосконалення надання соціальних послуг щодо догляду вдома, допомога у оформленні різних видів допомог тощо); підтримка людей, що постраждали від війни (забезпечення медичними, психологічними та реабілітаційними послугами, допомога у працевлаштуванні, надання житла); відкритий соціальний сервіс (масове впровадження цифрових технологій у соціальній сфері, соціальна підтримка без паперів та черг за допомогою електронних сервісів) [1].

Система управління соціальним розвитком досліджуваної Сергіївської сільської територіальної громади (Миргородський район, Полтавська область) реалізується з задіянням таких основних інструментів: «Стратегія розвитку Сергіївської сільської територіальної громади на період до 2027 року», щорічні плани соціально-економічного розвитку, цільові програми, Статут Центру надання соціальних послуг, Положення про постійну комісію з питань прав людини, соціального захисту населення, законності, депутатської діяльності і етики тощо.

Цифровізація управління соціальним розвитком у Сергіївській сільській територіальній громаді реалізується за допомогою програмного комплексу «Інтегрована інформаційна система «Соціальна громада». Він являє собою додаток, що сформований для наближення різних соціальних послуг до населення. Даний комплекс забезпечує оперативне надання адміністративних послуг соціального характеру, швидке передавання електронних заяв з підкріпленими копіями документів, можливість формування звіту щодо кількості вхідних і оброблених заяв. В свою чергу, для мешканців перевагами системи є змога оформити чи отримати адміністративну послугу за місцем проживання, можливість перегляду стану опрацювання заяви тощо. Через систему «Соціальна громада», можна отримати 22 послуги [2]. Нещодавно відбулося оновлення системи «Соціальна громада» у зв'язку з військовою агресією. Сергіївська сільська рада отримала змогу надавати ще дві нові послуги, а саме ставити на облік та надавати довідку внутрішньо переміщеної особи, оформляти щомісячну соціальну допомогу [3].

Основними напрямками та інструментами вдосконалення соціальної сфери Сергіївської сільської територіальної громади є: впровадження доступної для населення моделі організації прийому осіб з питань соціального характеру, зокрема, організація виїзних прийомів мешканців, формування нових робочих місць у різних частинах територіальної громади; застосування нових методів визначення соціальних потреб населення, зокрема, за допомогою проведення анкетування; забезпечення виконання комплексної програми «Турбота» та «Програми розвитку надання соціальних послуг у Сергіївській сільській територіальній громаді».

Для підвищення кваліфікації, професійного розвитку та вдосконалення вмінь працівників центру надання соціальних послуг Сергіївської сільської територіальної громади доцільно організувати їх навчання за програмами з питань діяльності у сфері соціального захисту населення, заявленими провайдерами Порталу управління знаннями (НАДС).

Крім того, Сергіївська сільська територіальна громада може отримати консультації, пройти навчання та перейняти досвід інших громад для вдосконалення своєї соціальної сфери за допомогою секторальної платформи «Соціальний захист» Всеукраїнської Асоціації об'єднаних територіальних громад. Головними завданнями останньої є: дослідження кращого досвіду; обмін досвідом між територіальними громадами і розповсюдження інформації щодо якості надання соціальних послуг; забезпечення та спонукання щодо створення та функціонування продуктивної діяльності відділів, що надають соціальні послуги населенню; затвердження рекомендацій щодо створення продуктивної системи соціального захисту із наданням соціальних послуг для територіальних громад; можливість об'єднати територіальні громади з найкращим досвідом з метою розробки механізмів покращення законодавства та інструментів для функціонування територіальних громад [4].

Для вдосконалення якості надання соціальних послуг в територіальній громаді необхідно щорічно проводити внутрішній та зовнішній моніторинг надання

соціальних послуг відповідно до Постанови КМУ «Про затвердження Порядку проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг» [5]. Даний моніторинг передбачає проведення збору та обробку даних про надання соціальних послуг, розбір загальної інформації і планування діяльності щодо вдосконалення надання соціальних послуг.

Важливу роль у розвитку соціальної сфери територіальних громад відіграють різноманітні громадські організації та міжнародні проекти. Сергіївській сільській раді доцільно подати заявку для участі у проекті Міністерства соціальної політики України «Розвиток соціальних послуг». У 2021 р. загальна сума фінансування цього проекту становила близько 10 млн. грн. У межах даного проекту за державні кошти відбувається вдосконалення основних соціальних послуг, а саме: догляду за особами з обмеженими можливостями та людьми похилого віку; соціальної підтримки під час роботи; повсякденного догляду; забезпечення тимчасового відпочинку родинам, що доглядають за особами з обмеженими можливостями [6].

Одним з стратегічних орієнтирів в сфері соціального розвитку Сергіївської сільської територіальної громади є також вдосконалення амбулаторії, що знаходиться в селі Сергіївка. У громаді заплановано розширити амбулаторію з метою надання додаткових послуг мешканцям населеного пункту, зокрема очікується облаштування кабінетів діагностики і реабілітації, ізолятору та аптечного пункту. Рішенням сесії Сергіївської сільської ради виділено фінансові ресурси на реалізацію даного проекту. Він розрахований на три роки, а його виконання сприятиме забезпеченню потреби населення в якісних медичних послугах на території громади.

За підсумками реалізації визначених напрямів удосконалення соціальної сфери Сергіївської сільської ради можна очікувати на такі соціальні результати: належний рівень надання соціальних послуг, забезпечення соціальних потреб населення, підвищення відкритості діяльності центру надання соціальних послуг, зростання рівня кваліфікації персоналу центру надання соціальних послуг, доступність отримання соціальних послуг.

Список використаних джерел

1. Мінсоцполітики отримало результати дослідження надання соціальних послуг громадами до та під час воєнного стану. *Міністерство соціальної політики України*. URL: <https://www.msp.gov.ua/news/22022.html> (дата звернення: 17.04.2023).
2. Програмний комплекс «Інтегрована інформаційна система «Соціальна громада». *ДІІ ІОЦ*. URL: <https://socgromada.ioc.gov.ua/> (дата звернення: 19.04.2023).
3. «Соціальна громада»: як надавати послуги для ВПО. URL: <https://center.diia.gov.ua/library/onovlenna-sistemi-socialna-gromada-ak-nadavati-poslugi-dla-vpo> (дата звернення: 19.04.2023).

4. Соціальний захист. *Всеукраїнська Асоціація ОТГ*.
URL: <https://hromady.org/tematiczni-ta-sektoralni-platformi/socialnij-zaxist/> (дата звернення: 17.04.2023).

5. Про затвердження Порядку проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг : Постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 449. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/449-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 20.04.2023).

6. Громади-учасники проекту «Розвиток соціальних послуг» отримали фінансування. *Міністерство соціальної політики України*.
URL: <https://www.msp.gov.ua/news/21091.html> (дата звернення: 20.04.2023).